

SAYI : 2020/1689-S.20.2632
BAŞVURU NO : 2019/14123
KARAR TARİHİ : 29/01/2020

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın staj ücreti talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 17/08/2019

I. BAŞVURANLARIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 17/8/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda, başvuran ..., ... Üniversitesi Eczane Hizmetleri 2. Sınıf öğrencisi olduğunu, 25/2/2019- 29/5/2019 tarihleri arasında ... Araştırma ve Uygulama Hastanesi eczanesinde haftada üç gün stajyer eczane teknikeri olarak zorunlu stajını yaptığını, Hastane tarafından kendisine yemek ve staj ücreti verilmeyeceğine dair bir belge imzalatıldığını, diğer hastanelerde staj yapan arkadaşlarının staj ücreti aldığını belirterek, kendisine de staj ücreti ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen 19/9/2019 tarih ve ... sayılı yazıda özetle;

2.1) Hastanede staj yapan üniversite öğrencilerine; 3308 sayılı Kanunun 25.maddesinde "Adayçırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücret ve bu ücretlerin artışları, düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuzundan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde onbeşinden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde otuzundan aşağı ücret ödenemez. Bu amaçla kamu kurum ve kuruluşları gerekli tedbirleri alır. Staj yapacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencileri ile **yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapan yükseköğretim öğrencilerinin yaptıkları stajlar bu fıkra hükmü kapsamı dışındadır.**" hükmü gereğince ücret ödenmediği,

2.2) 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 3308 sayılı kanundaki staj tanımlaması aşağıdaki şekilde belirlendiği; "MADDE 31: 5/6/1986 tarihli ve

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (r) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "(r) "Staj", Yükseköğretim Kurulunca, yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan her düzeydeki alana özgü olarak belirlenen teorik ve uygulamalı dersler dışında, öğrencilerin öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, sektörü tanımaları, iş hayatına uyumları, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri amacıyla işletmede yaptıkları mesleki çalışmayı;"

MADDE 32 – 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesine "ortaöğretim" ibaresinden sonra gelmek üzere "öğrencileri ile yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapan yükseköğretim" ibaresi eklenmiştir."

2.3) 16/06/2017 tarih ve 30098 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işbirliği ya da birlikte kullanım protokolleri imza edilebildiği, bu yönetmelikte işbirliği protokolleri Üniversite Rektörü ve Bakanlık arasında yapılabildiği, yukarıdaki 7033 sayılı Kanunla değişen tanımlamada; yapılan uygulamaların, staj tanımı dışında kaldığı için İşbirliği protokolü maddi beklenti olmaksızın gerçekleştirildiği,

2.4) Protokole konulması talep edilen ücret maddesinin: "Bu protokol hükümleri 1 Temmuz 2017 tarih ve 30111 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 7033 sayılı 18/06/2017 kabul tarihli "Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi amacıyla Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un 31. Maddesiyle 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (r) bendi hükmüncüKurumu veÜniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne herhangi bir mali mükellefiyet terettüp ettirmez." şeklinde belirlendiği,

2.5) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 19/11/2012 gün ve 50096 sayılı yazısında eczacılık bölümlerinin mesleki ve teknik eğitim yapan programlar arasında sayıldığı,

2.6) ... 'in ... Üniversitesi Eczane Hizmetleri Bölümü'nde aldığı meslek derslerinin hiçbirinde "zorunlu staj" niteliğinde bir faaliyetin bulunmadığı, bunun yerine dersin teorisinde öğretilen bilgilerin uygulamaya aktarıldığı uygulamalı eğitimin bulunduğu,

2.7) Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, adı geçen ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde yapmış olduğu uygulamaların "staj" olarak değerlendirilemediği, ayrıca; Hastanede staj yapan üniversite öğrencilerine de 3308 sayılı Kanunun 25. maddesi gereğince staj ücreti ödenmediği, açıklamalarına yer verilmiştir.

3) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından gönderilen 26/9/2019 tarih ve ... sayılı yazıda özetle; Yükseköğretim kurumlarında staj eğitimine tabi tutulan öğrencilere staj ücreti ödenmesine ilişkin olarak 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25. maddesinde yer alan; "Aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar, düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören

öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuzundan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde onbeşinden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde otuzundan aşağı ücret ödenemez. Bu amaçla kamu kurum ve kuruluşları gerekli tedbirleri alır. Staj yapacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencileri ile yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapan yükseköğretim öğrencilerinin yaptıkları stajlar bu fıkra hükmü kapsamı dışındadır." hüküm gereği işlem tesis edildiği açıklamalarına yer verilmiştir.

4) ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen 23/9/2019 tarihli yazıda özetle;

4.1) Başvuranın yapmakla yükümlü olduğu staj eğitiminin 25/02/2019 - 29/05/2019 tarihleri arasında 40 iş günü olduğu,

4.2) Üniversite Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü'nün 03/01/2019 tarih ve 396862 sayılı yazısı ile staj yapacağı bildirilen aralarında başvuruçunun da bulunduğu öğrencilerin staj ücret talebi için herhangi bir başvurusunun bulunmadığı, bununla birlikte staj ücreti talebinde bulunan 3 öğrencinin bulunduğu, ancak bu öğrenciler stajlarını özel eczanelerde tamamladığı, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

5.1) "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." **aynı maddenin altıncı fıkrasında:** "Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir."

5.2) "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.",

6) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.",

7) 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun;

7.1) "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde; "**Öğrenci**"; işletmelerde, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında örgün eğitim görenleri;

"İşletmelerde Mesleki Eğitim: mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletme veya kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitim uygulamaları",

"Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları"; mesleki ve teknik eğitim alanında, diplomaya götüren orta öğretim kurumları ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim

kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim-öğretim kurumlarını;

“Staj”; Yükseköğretim Kurulunca, yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan her düzeydeki alana özgü olarak belirlenen teorik ve uygulamalı dersler dışında, öğrencilerin öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, sektörü tanımaları, iş hayatına uyumları, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri amacıyla işletmede yaptıkları mesleki çalışmayı; ifade eder.”

7.2) “İşletmelerde Meslek Eğitimi” başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasında; “On ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az olmamak üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerine beceri eğitimi, mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumu öğrencilerine staj ve tamamlayıcı eğitim yaptırır...”

7.3) “Ücret ve Sosyal Güvenlik” başlıklı 25 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar, düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuzundan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde onbeşinden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde otuzundan aşağı ücret ödenemez. Bu amaçla kamu kurum ve kuruluşları gerekli tedbirleri alır...”

8. 13/2/2011 tarihinde kabul edilen 6111 Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 61 inci maddesinde; “5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 3 üncü maddesinin (j) bendine “orta öğretim kurumları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları” ibaresi eklenmiştir.”

9. 6764 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 45 inci maddesinde; “3308 sayılı kanunun 25 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına “mesleki eğitim gören” ibaresinden sonra gelmek üzere “, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrenciler ile mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında alan eğitimine başlayan” ibaresi eklenmiştir.” hükümleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

10. Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

11) Kurumumuza 17/8/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda, başvuran ..., ... Üniversitesi Eczane Hizmetleri 2. Sınıf öğrencisi olduğunu, 25/2/2019- 29/5/2019 tarihleri

arasında ... Araştırma ve Uygulama Hastanesi eczanesinde haftada üç gün stajyer eczane teknikeri olarak zorunlu stajını yaptığını, Hastane tarafından kendisine yemek ve staj ücreti verilmeyeceğine dair bir belge imzalandığını, diğer hastanelerde staj yapan arkadaşlarının staj ücreti aldığını belirterek, kendisine de staj ücreti ödenmesini talep etmektedir.

12) 6111 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun”un 61 inci maddesi ile 3308 sayılı Kanun’un 3 üncü maddesinde yer alan “Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları” yeniden tanımlanarak, mesleki ve teknik eğitim veren liselerin yanı sıra, teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları da 3308 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda; değişikliğin yürürlüğe girdiği 25/02/2011 tarihinden itibaren mesleki ve teknik eğitim veren liselerin yanı sıra yükseköğretim öğrencilerinden staj ve mesleki eğitim yapanlar hakkında da 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu hükümleri uygulanmaya başlanmıştır.

13) Yine 6111 sayılı Kanun ile 3308 sayılı Kanun’un 3 üncü maddesinde tanımlanan “Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları” tanımı genişletilerek, “mesleki ve teknik eğitim alanında, diplomaya götüren orta öğretim kurumları ve mesleki ve teknik eğitim yapan **yükseköğretim kurumları** ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim-öğretim kurumu” Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumu olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda 3308 sayılı Kanun’un mesleki ve teknik alanda eğitim yapan yükseköğretim öğrencilerini de kapsadığı, mesleki ve teknik eğitim niteliği taşımayan bölümler bakımından uygulama alanı bulamayacağı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan yapılan değerlendirmede başvuranın eğitim gördüğü Eczane Hizmetleri bölümünün de mesleki ve teknik eğitim veren bölümler arasında sayıldığı görüldüğünden ilgili bölümün madde kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

14) Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin planlaması yapılırken ulusal kalkınma hedeflerine uygun politika ve stratejiler belirlenmesi; bu kapsamda gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlama yapılması gerekmektedir. Bu amaçla kurulan mesleki ve teknik alanlarda öğrenim gören öğrencilere, iş ortamını tanımaları, mesleki bilgi, beceri ve görgülerini arttırmaları amacıyla öğrenimleri içerisinde işletmelerde mesleki eğitim ve staj eğitimi verilmektedir.

15) Hastaneler ve diğer sağlık kuruluşları tarafından öğrencilere teknik alanlara ilişkin staj ve mesleki eğitim imkânı verilirken; öğrencinin bu alanda verilen bilgiyi hayata geçirebilmesi, bilgisini pekiştirmesi amacıyla uygulama yapması da sağlanmakta, zaman içinde pratik beceri ve tecrübe kazanan öğrenciler uygulamada sağlık kurumunun iş yüküne ortak olmaktadır. Verilen eğitim sonucunda öğrencinin işgücüne katılmasıyla eğitimde de amaca ulaşılmaktadır.

16) Başvuranın mesleki eğitim/staj eğitimini tamamladığı ... Üniversitesi bünyesinde yer alan ... Araştırma ve Uygulama Hastanesi tarafından gönderilen cevabi yazıda, başvuranın ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde yapmış olduğu uygulamaların staj olarak değerlendirilemediği belirtilmişse de, yukarıda açıklandığı üzere mesleki ve teknik bir eğitim kurumunda eğitim gören öğrencilerin eğitimleri kapsamında almış oldukları teorik eğitimlerini uygulamaya geçirmek, bu yöndeki bireysel becerilerini geliştirmek ve işletmelerin iş gücüne katılmak amacıyla söz konusu mesleki eğitimleri gördüğü ve bu eğitimlerin staj/mesleki eğitim/tamamlayıcı eğitim gibi adlarla anıldığı ortadadır.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinadaı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

17) Nitekim söz konusu hususa ilişkin; “3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve ilgili mevzuatta; mesleki eğitim, beceri eğitimi, staj, sosyal güvenlik ve ücret hususları tanımlanmıştır. “Staj” ve “Beceri eğitimi” ile ilgili olarak yasal düzenlemelerdeki tanımlamalar farklı olsa da özü itibarıyla, mesleki ve teknik eğitim veren kurumlarda okuyan öğrencilerin, teorik bilgilerinin yanı sıra uygulamalı teknik eğitim almaları, ileride icra edecekleri meslek konusunda deneyim ve beceri kazanmaları ve genellikle de okul dışında yapılan eğitimi ifade etmektedir. Mesleki Eğitim Kanunu’nda yapılan tanımlamalarda, bu eğitimin işletmelerde mesleki eğitim olarak, Yönetmeliğinde ise staj olarak tanımlanmış olması sonucu değiştirmez. (Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesi, E. 2016/11761 K.2017/511 25/1/2017)”. değerlendirmeleri de göz önüne alındığında mesleki beceri eğitiminin geliştirilmesi amacı taşıyan bu eğitimin ne olarak ifade edildiğinin önemi bulunmamaktadır.

18) Zira 3308 sayılı Kanunda değişiklik yapan 6764 sayılı Kanunun gerekçesinde de “stajın öğrencilere okulda kazandıkları mesleki yeterlilikleri işletmede doğrudan üretim faaliyetlerine katılarak kullanma ve üretime katkı sağlama imkânı verdiği, bu durumda öğrencinin staj için aldığı ücretin karşılıksız olmadığına değerlendirildiği, öğrenciye ücret ödemesinin öğrencinin aldığı eğitim ve staja önem vermesine katkı sağlayacağı” belirtilmiştir. Her ne kadar bu açıklamada sadece “staj” ifade edilmiş olsa da, bunun özü itibarıyla "mesleki eğitim" için geçerli olduğu; her türlü “uygulamalı eğitim” alanını kapsadığı açıktır. Bu bakımdan başvuranın yapmış olduğu mesleki eğitimin “staj” olarak değerlendirilmemesi hususunun hatalı bir değerlendirme olduğu, mesleki eğitim faaliyetleri kapsamında yapılan bu faaliyetlerin 3308 sayılı Kanun kapsamında yer aldığı anlaşılmaktadır.

19) Ayrıca her ne kadar ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından ve ayrıca başvuranın ... Üniversitesi Eczane Hizmetleri Bölümü’nde aldığı meslek derslerinin hiçbirinde zorunlu staj niteliğinde faaliyetin bulunmadığı, dersin teorisinde anlatılan bilgilerin uygulamaya aktarıldığı uygulamalı eğitimin bulunduğu açıklamalarına yer verilmişse de, ... Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü’nün ... Üniversitesi ... Araştırma ve Uygulama Hastanesi Başhekimliğine yazdığı 3/1/2019 tarihli yazıda başvuranın da aralarında bulunduğu 6 öğrencinin “2018-2019 Eğitim- Öğretim yılı bahar döneminde 25/2/2019-29/5/2019 tarihleri arasında **40 iş günü yapmakla yükümlü bulunduğu ECH 296 Staj dersini** ... Üniversitesi ... Araştırma ve Uygulama Hastanesinde yapması hususunun yapılan görüşmeler sonucu uygun görüldüğü” bilgisi verilmiş, söz konusu yazıda da belirtildiği üzere bahsi geçen uygulamanın başvuranın yapmakla yükümlü bulunduğu bir staj uygulaması olduğunun açıkça bildirildiği görülmektedir.

20) Anayasa Mahkemesinin 5/9/2018 tarih ve 30609 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan E. 2018/28 K. 2018/93 sayılı kararında; “Mesleki eğitim kapsamında ortaöğretim öğrencileri; mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmek, sektörü tanımak, iş hayatına uyum sağlamak, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmek amaçlarıyla işletmelerde staj yaparken aynı zamanda staj kapsamında bir işletmeye hizmet sunmaktadır. İşletmelerde staj yapan ortaöğretim öğrencilerinin gerçekleştirdikleri bu hizmetler sonucunda işletmeye katkı sağlanmakta olup bu hizmetlerin karşılığı olarak da ortaöğretim öğrencilerine staj ücreti ödenmektedir...Diğer taraftan işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencilerinin bir işletmeye hizmet sunması söz konusu değildir. Ortaöğretim öğrencilerinin işletme bulunamaması nedeniyle okulun uygulama sınıfında ders saatleri dışında alanla/dalla ilgili gerçekleştirdikleri çalışmalar, staj kapsamında değerlendirilmekte olup bu çalışmalar, ortaöğretim öğrencilerinin çalışmalarından yararlanmak amacıyla değil

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

mesleki eğitimlerinin tamamlanması amacıyla gerçekleştirilmektedir.” değerlendirmelerine yer verilerek işletmelerde yapılan mesleki eğitim karşılığında öğrencilere ücret ödenmesi gerekliliği vurgulanmış ve işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda/yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapılan stajın farklılıkları ortaya konulmuştur.

21) ... Üniversitesi tarafından her ne kadar “Staj yapacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencileri ile **yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapan yükseköğretim öğrencilerinin yaptıkları stajlar bu fıkra hükmü kapsamı dışındadır.**” hükmü gereğince başvurana ücret ödenmediği belirtilmişse de, başvuranın ilgili maddede yer verilen istisna kapsamında kaldığını gösteren hiçbir bilgi ve belgenin bulunmadığı görülmektedir. Ayrıca ilgili idarenin yazısında da belirttiği üzere aynı gerekçeyle Hastane bünyesinde staj yapan üniversite öğrencilerinin hiçbirine staj ücreti ödenmediği anlaşılmaktadır. Söz konusu idarenin 3308 sayılı Kanun’un 25 inci maddesini yorumlarken “staj yapılacak işletme bulunamaması nedeniyle yükseköğretim kurumları ve birimlerinde staj yapılıp yapılmadığı” hususu gözetilmeksizin yükseköğretim öğrencilerinin tamamının 3308 sayılı Kanun’un kapsamı dışında kaldığı ve öğrencilere ücret ödenmeyeceği şeklinde taahhütname imzalamak suretiyle Kanuni yükümlülükten kurtulmasının açıkça hukuka aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

22) Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde, başvuranın ... Üniversitesi Eczane Hizmetleri Bölümü öğrencisi olarak eğitimi kapsamında ... Üniversitesi ... Araştırma ve Uygulama Hastanesi yapmış olduğu uygulama eğitimlerinin teknik olarak “mesleki eğitim” niteliği taşıdığı, mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları öğrencilerinin de aldıkları mesleki eğitim dolayısıyla 3308 sayılı Kanun kapsamında ücret almaya hak kazandığı değerlendirildiğinden, başvurana mesleki eğitim/staj kapsamında ücret ödenmemesi hususunda hukuka ve hakkaniyete uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; idarenin Kurumumuz tarafından istenen bilgi ve belgeleri süresinde gönderdiği ve “**makul sürede karar verme**” ve “**kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi**” ilkelerine uygun davrandığı, yine idare tarafından şikâyetçiye makul sürede cevapların verildiği ancak şikâyetçiye verilen cevaplarda işleme karşı hangi mercilere başvurulabileceğinin gösterilmemiş olması sebebiyle “**karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi**” ilkesine uygun davranmadığı görülmüş olup, idarenin bahse konu ilkelere de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

24) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, Ankara Asliye Hukuk Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

25) Açıklanan gerekçelerle;

Başvuranın ve benzer durumdaki öğrencilerin eğitimi kapsamında aldığı mesleki eğitimin tespit edilerek gerekli koşulların sağlanması durumunda ücretin ödenmesi yönünde ... ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

Kararın BAŞVURANA, ... ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE VE ... ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine;

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, ... ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi